

European Higher Education Area (ESG). К. : CS Ltd. 2015. 32 р.

3. Воробйова О., Дебич М., Луговий В., Оржель О., Слюсаренко О., Таланова Ж., Трима К. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо оцінювання якості вищої освіти в умовах євроінтеграції: аналітичні матеріали (частина II) (препринт) [за ред. В. Лугового, Ж. Таланової]. Київ: Ін-т вищої освіти НАПН України, 2019. 150 с.

4. Кухарський В., Осередчук О., Мазуркевич М. та ін. Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на засадах європейських стандартів та рекомендацій : посібник [за ред. В. Кухарського, О. Осередчук]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 248 с.

МОДЕЛЬ ОСВІТНЬОГО ОБ'ЄДНАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ВЕРТИКАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Батракова А.Г., д-р техн. наук, проф. rp@khadi.kharkov.ua

Сгоров І.В., студент Дз-72-20 rp@khadi.kharkov.ua

Вінніченко Л.Р., студентка ДГ-41-18, rp@khadi.kharkov.ua

Мірошніченко В.В., студент ДГ-41-18, rp@khadi.kharkov.ua

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

На сучасному етапі проблема підготовки кадрів для дорожньо-будівельної та транспортної галузей економіки України є надзвичайно актуальною в умовах цифровізації усіх галузей економіки, бурхливого розвитку транспортної інфраструктури України, змін на вітчизняному ринку транспортних послуг. Затребуваність випускників закладів вищої

освіти найближчим часом визначатиметься їх відповідністю світовому рівню розвитку галузі та рівню вимог сучасних інноваційних технологій. Сфера освіти стає стратегічним відправним пунктом у формуванні інвестиційної привабливості України та забезпечення її технологічного розвитку [1]. Ключовими проблемами на ринку праці сьогодні та у прогнозованому майбутньому є:

- зростання дефіциту робітничих кадрів через відтік кваліфікованих робітників із країни;

- зростання недовіри до випускників закладів вищої освіти і коледжів, які не мають досвіду практичної роботи за фахом;

- багаторічне приховане безробіття, що також обумовлює дефіцит фахової робочої сили;

- невідтворюваність професійно-кваліфікаційної структури через природне вибуття кваліфікованих робітників, демографічний спад та низьку привабливість професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, що ставить під загрозу розвиток провідних галузей економіки держави;

- зростаючий розрив між рівнем професійної підготовки фахівців усіх ланок (від кваліфікованого робітника до керівного інженерного складу) та перспективними вимогами автотранспортної, дорожньо-будівельної галузей, їх технологічним розвитком.

Основними проблемами підготовки фахівців автотранспортної та дорожньо-будівельної галузей економіки сьогодні є:

– застаріла матеріально-технічна база закладів фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти;

– брак коштів на розвиток сучасних форм цифрової освіти;

– відірваність педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти від наукових розробок та інновацій, що обумовлює невідповідність освітніх програм сучасним тенденціям розвитку галузі. Тому першочерговими завданнями на шляху подолання зазначених проблем і підвищення суспільного статусу професійної, фахової передвищої, вищої освіти є [1]:

– усунення невідповідності структури підготовки кадрів попиту на ринку праці, дублювання підготовки кадрів;

– актуалізація змісту та підвищення якості освітніх програм професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти з орієнтацією на міжнародні стандарти якості;

– запровадження випереджальної освіти шляхом доступу здобувачів до наукових та інноваційних розробок галузі, сучасного високотехнологічного обладнання;

– створення ефективної системи працевлаштування, в тому числі розвиток цільової контрактної підготовки;

– перепідготовка та підвищення кваліфікації педагогічних працівників системи професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Вирішення зазначених завдань неможливо без впровадження нових підходів до організації професійної, фахової передвищої та вищої освіти, яка узгоджена як із розвитком

вітчизняної економіки, так й з тенденціями на світовому ринку праці. Такий підхід передбачає створення сучасної, мобільної та гнучкої системи безперервного професійного розвитку (як частини системи «навчання продовж життя») [2], що містить у собі усі рівні освіти – від професійної (професійно-технічної) до післядипломної освіти. Система наскрізної підготовки фахівців має охоплювати підготовку за освітніми програмами професійної, фахової передвищої, вищої освіти. Запровадженню та практичній реалізації такої системи має сприяти створення освітніх об'єднань закладів вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти [3, 4], що забезпечить вертикальну інтеграцію закладів освіти та дозволить:

1. Забезпечити відповідність професійних компетенцій та інноваційної активності випускників вимогам економіки та ринку праці.

2. Консолідувати ресурси підприємств, бізнес-структур, держави та закладів освіти у системі професійної підготовки фахівців за всіма рівнями освіти: професійної, фахової передвищої, вищої, післядипломної освіти.

3. Створити умови для ефективної самореалізації здобувачів.

4. Забезпечити застосування нових освітніх технологій, інтерактивних форм навчання, доступ до освітніх ресурсів, що дозволить досягти ексклюзивної якості освітніх послуг за напрямками підготовки.

5. Створити безперервну систему підготовки кваліфікованих кадрів, можливість отримання знань, навичок, компетенцій протягом життя.

6. Створити та забезпечити широкі можливості для різних категорій населення щодо набуття необхідних професійних кваліфікацій протягом професійної діяльності.

7. Забезпечити інноваційний характер усіх рівнів освіти через інтеграцію освіти, науки і виробництва, забезпечити професійну та інформаційну відкритість системи освіти.

Концептуальна модель освітнього об'єднання заснована на ствердженні, що у сучасному суспільстві ядром освітньої та інноваційної діяльності є заклад вищої освіти нового типу, де мають бути об'єднані заклади: вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти на засадах вертикальної інтеграції.

У вертикально інтегрованій освітній системі має бути реалізовано гнучке освоєння освітніх програм залежно від джерел фінансування, місця і організаційних форм навчання, від рівня і форми отримання базової освіти, від замовлень роботодавців на конкретних фахівців згідно з моделлю підготовки фахівців для автотранспортної та дорожньої галузей. Освітня вертикаль вибудовується від закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти до закладу вищої освіти через професійно орієнтовані спеціалізації та узгоджені освітні програми у рамках концепції безперервної освіти, що забезпечує створення єдиного освітнього простору «від кваліфікованого робітника до доктора філософії». До освітнього об'єднання також мають входити підприємства транспорту, дорожнього

будівництва та промисловості, які є основними споживачами і замовниками фахівців та забезпечують можливість реалізації дуальної освіти, стажування та гарантовану потребу випускників на ринку праці. Модель діяльності освітнього об'єднання наведено на рисунку 1.

Рисунок 1 – Модель діяльності освітнього об'єднання на засадах вертикальної інтеграції

Основним результатом діяльності запропонованої моделі освітнього об'єднання закладів вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти є:

– багаторівнева система освіти на основі концепції ціложиттєвої освіти, системна модернізація вищої, фахової

передвищої і професійної освіти відповідно національних проєктів, інтеграція у міжнародний освітній простір;

– узгоджені освітні програми усіх рівнів освіти, єдине освітнє середовище для забезпечення освітньої, наукової та інноваційної складової;

– комплексна система професійного розвитку, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів за освітньо-професійними програмами різних рівнів на основі застосування сучасних освітніх технологій;

– активний вплив на ринок праці, гнучке регулювання компетенцій і результатів навчання здобувачів залежно від потреб виробництва;

– створення центру спільного користування матеріальним та інформаційним забезпеченням освітнього процесу, раціональний розподіл та економія субвенцій на розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти;

– інтеграція науки, освіти і виробництва, взаємодія між роботодавцем і здобувачем на всіх рівнях освіти, формування гнучких освітніх траєкторій;

– система науково-технічних та інноваційних програм, спрямованих на вирішення проблем автотранспортної та дорожньо-будівельної галузі.

Література

1. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021 - 2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>.

2. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). K. : CS Ltd. 2015. 32 p.

3. Про освіту: Закон України № 2145-VIII. 05.09.2017.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

4. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII.
01.07.2014. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Бессарабов О.О.

ТОВ Експертний центр "Інженерні споруди"

Бугаєнко М.В., студент Д-61-20, rp@khadi.kharkov.ua

Воробйов М.С., студент ДГ-41-18, rp@khadi.kharkov.ua

Макієнко Д.Ю., студентка ДГ-32-19, rp@khadi.kharkov.ua

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В Україні створюється нова система вищої освіти, орієнтована на входження у світовий освітній простір. Цей процес супроводжується суттєвими змінами в теорії та практиці навчального процесу у вищих навчальних закладах [1].

Індивідуальна система навчання головним своїм призначенням повинна мати таку заміну організаційних засад навчального процесу у вищій школі, яка забезпечила б суттєву його демократизацію, умови для дійсної зміни місця студента у навчанні (перетворення його з об'єкта в суб'єкт цього процесу),